

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Dato: 28.06.2022
Saksnr. 22/2695

Innspill fra Tax Justice Norge om skattlegging av privat konsum i selskap

Viser til høring om Finansdepartementets [forslag](#) til særregler om skattlegging av privat konsum i selskap.

Nye stoppregler mot privat bruk av selskapseiendeler

Finansdepartementet anser at privat konsum i nært eide aksjeselskap har økt betraktelig etter skattereformen i 2006. Dette til tross for økt kontroll på området, hvor det for perioden 2008 – 21 ble fattet vedtak om inntektstillegg på mer enn 1,3 milliarder kroner. Basert på Skatteetatens analyser er det anslått at uoppgitt inntekt ved privat konsum i selskap i 2019 utgjorde om lag 1,45 mrd. kroner.

Under skattereformen i 2006 fikk vi aksjonærmodellen som etablerte generell skatteplikt for mottatt utbytte og aksjegevinster, kombinert med fritaksmetoden for aksjeselskaper for slik inntekt. Utbytteregelen omfatter også mottatte tjenester, herunder privat konsum av selskapseiendeler. Skatteplikten for utbytte (35,2 prosent i 2022, minus skjerming) forklarer den økte private bruken av selskapseiendeler, dvs. hvorfor eier i stedet for å anskaffe eiendelen personlig lar selskapet anskaffe eiendelen i situasjoner hvor eier likevel har disposisjonsretten. Forholdet forsterkes av fritaksmetoden som gjør det mulig å anskaffe de aktuelle eiendelene med ubeskattet kapital i private holdingselskaper, hvor eier i praksis får tilnærmet full rådighet over eiendelene.

Økt kontroll på området har ikke gitt tilstrekkelig etterlevelse i den aktuelle skattytergruppen og departementet kommer derfor med nye regler som skal avverge dette private konsumet. Forslaget til nye særregler for å motvirke privat konsum i selskap bygger på skattelovens uttaks- og utbytteregler slik det er tolket av Høyesterett i Rt-2014-614 (Elysee) og etterfølgende rettspraksis. De er dermed godt forankret i norsk skatterett. Reglene er utformet som «stoppregler», hvor det bla. anses at eier har faktisk disposisjonsrett i den utstrekning skattyter ikke kan dokumentere det motsatte, nærmere bestemt at eiendelen har vært benyttet i inntektsgivende aktivitet for selskapet.

Tax Justice Norge oppfatter at tiltaket er godt begrunnet og slutter opp om departementets forslag. Vi er av den oppfatning at de nye reglene vil bidra til å forebygge til skatteunndragelse ved privat bruk av selskapers formuesgoder.

Det er likevel å regne med at den aktuelle særregelen fører til at boligeiendom, fritidseiendom, båt, fly eller helikopter i stor grad ikke blir plassert i selskap hvor eier, eller nærstående, har bestemmende innflytelse. Det er også nærliggende å anta at det vil dukke opp tilpasninger for å omgå beskatning. Dette vil kunne bli en ny utfordring for kontrollmyndighetene.

Tax Justice Norge har tre innspill:

1. Selskap som omfattes

Hvis selskapet eies indirekte, faller skatteplikten etter de foreslåtte særreglene på den personlige skattyteren og selskapet som eier formuesobjektet. Imidlertid er det bare de utenlandske selskap som helt eller delvis er skattepliktig til Norge etter skatteloven § 2-3, som kan uttaksbeskattes. Det er sannsynlig at de aktuelle eiendelene i betydelig grad vil bli plassert i utenlandske selskaper hvor det ikke kan foretas uttaksbeskatning. Når et norsk selskap, typisk et privat holdingselskap, eier slike utenlandske selskaper, og eierkravet er oppfylt, må dette norske mellomliggende eierselskapet kunne uttaksbeskattes for den aktuelle eierandelen. Vi ser gjerne at departementet redegjør for hvordan denne problemstillingen bør håndteres.

2. En lavere eierskapsterskel

I høringsnotatet settes terskelen til 50 prosent eierskap. For å forsikre seg mot tilpasning, blant annet i form av oppdeling av eierskap mellom ikke-nærstående, mener Tax Justice Norge at terskelen for eierkravet bør senkes til 25 prosent eller lavere. Minst 25 prosent eierandel er en internasjonal standard for å anse at eier har kontroll over selskapet, og er eierskapsterskelen i den danske ordningen.

3. Kunst bør omfattes

Departementet anser at alle formuesobjekter som er egnet til privat bruk bør omfattes av en ny særregel. Likevel omfattes ikke bobiler, hestebiler, campingvogner, motorsykler, snø- eller vannscootere, kunst og jakt- og fiskerettigheter.

Tax Justice Norge kan ikke se noen god begrunnelse for å unnlate særlig kunst fra dette regelverket, og tror det vil føre til at flere flytter sin formue i denne retningen. Kunst i forskjellige former er mye benyttet som investeringsobjekter i de private holdingselskapene, hvor formålet kan være ren spekulasjon. Kunst havner også i lagre og kan få karakter av skjult formue.

Tax Justice Norge anbefaler at kunst inntas i de formuesobjekter som blir omfattet av en ny særregel om privat bruk av selskapseiendeler.

Med vennlig hilsen,

Julie Kristine Wood
Politisk rådgiver,
Tax Justice Norge

Gregar Berg-Rolness
Fagrådgiver,
Tax Justice Norge